

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 53. — STEV. 53.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 5, 1923. — PONDELJEK, 5. MARCA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ALI JE SVOBODNI GOVOR DOVOLJEN?

Pravijo, da se ne bodo vmešavali premogarski delodajalci v Logan okraju v "poskus" prostega govora. — Domaćini pa so pripravljene za vsak slučaj. — Sodnijsko posloplje ni bilo zborovalcem na razpolago. — Zborovali so na prostem.

Charleston, W. Va., 3. marca. — Okraji West Virginije, v katerih proizvajajo premog, pričakujejo z velikim zanimanjem preiskušnjo prostega govora, katero bo v prihodnjem jutri zvečer v Logan okraju, glavni trdnjavi premogarskih baronov, American Civil Liberties Union.

Vsa znamenja kažejo, da bo potekla ta "preiskušnja" povsem mirno, kajti malo vrjetno je, da bi trpeli premogarski baroni, ki absolutno obvladajo Logan okraj, kaj drugega.

Kljub temu pa je mogoče, da se bodo zgodile povsem nepričakovane stvari. Prebivalci Logan okraja bodo najbrž razočarani, če se ne bo nič pripetilo. Še vedno imajov spominu veliko razburjenje, ki je prevladovalo, ko so navali organizirani premogarji v Logan okraj pred več kot enim letom.

Javni sestanek se bo vršil v Logan, W. Va., v srecu ne-unijanskega premogarskega okraja, kjer je bil že dolgo vrsto let prepovedan prosti govor glede vprašanj, tj. kajti se premogarske industrije. Ta sestanek znači pričetek preiskušnje glede pravice, ki so zajamčene vsakemu po ustavi. Sestanek se bo vršil pod avspicijami zastopnika Državlanskega komiteja, kateremu načeluje Norman Haggood (ki je spisal v našem listu priobčen Dnevnik premogarja) ter American Civil Liberties Union.

Nagovore bodo imeli številni odličnjaki, in glavni predmet razprav se bo glasil:

— Kaj je treba povedati premogarski komisiji glede Logan okraja?

Znani šerif Don Chafin, kapitalistični priganjač in rabelj, je bil naprošen, naj da na razpolago sodnijsko posloplje za zborovanje, a on je to odklonil in vsled tega se bo vršil sestanek na privatnem posestvu.

Prejšnji podpredsednik Združenih držav, Thomas Marshall, ki je član premogarske komisije Združenih držav, koje naloga je razmotrivati o državljanjskih pravicah v premogovnih poljih, je bil pozvan, naj odpošlje svojega zastopnika, ki bo navzoč pri preiskušnji.

V nekem ugotovili, katero je izdala American Civil Liberties Union, se glasi:

— Zadnji čas je, da se konečno ugotovi, če se tikajo ustavne pravice prostega govora in prostega zborovanja tudi okrajev West Virginije, katere kontrolirajo ne-unijanske premogarske kompanije. Premogarski delodajalci v Logan, Wyoming, Mercer in McDowell okrajih so že več let javno trdili, da se ne sme vršiti nobena javna razprava glede premogarskih vprašanj v njihovih ozemljih in da ne sme priti noben zastopnik premogarske unije v imenovane okraje. Potom kontroliranja šerifov in drugih civilnih oblasti so izvajali to svoje nasilje dolgo časa ter najemali celo privatne bandite, da izvedejo njih politiko z uporabo sile.

— Tekom preteklega tedna je šerif Chafin prepovedal reu Knights of Pythias zborovanje v Logan okraju, ker se je eden med oznanjenimi govorniki, Samuel Montgomery, prejšnji delavski komisar iz West Virginije, zavzel za stvar unijanskih premogarjev.

AMERIŠKA JUSTICA.

Wilmington, Del., 4. marca. —

Ker je ukradel žakelj premoga iz skladišča Baltimore & Ohio železnice, je bil danes Burton Qualess, črnc, grdo pretepen ter obsojen na eno leto ječe.

PRIZORI IZ RUHRKEGA OZEMLJA.

Ker so nemški civilisti parkrat napadli francoske častnike, je francoska okupacijska oblast popolnoma odrezala mesto Bochum od ostalega ruhrskega ozemlja. Noben Nemeec ne sme notri in noben ven. Gornja slika nam kaže prihod francoskih čet. Spodaj je oddelček nemške policije, ki skrbi zaeno s francoskimi patruljami za red.

FRANCOSKO VOJAŠTVO NEPRESTANO PRODIRA

Francosi obvladujejo sedaj oba brega Rena. — Strategične pozicije jim dajejo kontrolo ozemlja, ki sega daleč v notranjost.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

Berlin, Nemčija, 3. marca. — Francosi so danes zasedli Mannheim in Darmstadt, iztočno od Rena, kot sem zapovedal v prejšnjih svojih poročilih. Prevzeli so tudi pristanišče Karlsruhe ter imajo sedaj oba brega Rena pod direktno kontrolo.

Če bodo zasedli Francosi Frankfurt, kar je skrajno vrjetno, bodo kontrolirali celo zapadno Nemčijo v večji meri kot kaže obseg zasedenega ozemlja. To je resnično tudi v slučaju, da bi ne zasedli Frankfurt, največjega železniškega središča v onem delu dežele.

Ker se cela trgovina in industrija v zapadni Nemčiji osredotočujeta krog Rena, ne more pomeniti nujnega avtomobila v bližini urada Schneiderja, na Westchester Avenue in Bronx River. Avtomobil je vozil neki človek, katerega je Schneider od časa do časa najel kot šoferja.

Vse, kar zaplenijo Francosi, — uradne zapiske, automobile, železniško opremo, kolesa, konje in drugo, — odhaja po železnicah, ki vodijo proti iztoku. Na banke je bil vpriporjen velik naval, kajti ljudje hočejo na vsak način rešiti svoje prihranke.

Vojaška kontrola Rena zahteva kontrolo vseh poti, ki vodijo proti gorovjem na iztoku in če nameravajo Francosi ustanoviti separatno porensko državo, bi bilo treba zasedati oba bregova Rena. Nemčija pa smatra nova napredovanja Francozov le za pritisk, s pomočjo katerega naj bi se izsililo pogajanja.

Nemčija se je skušala pogajati glede Ruhra in reparacij, prav kot je storila to Francija, kljub vsem očitelnim zanihanjem z obeh strani. Ti poskusi pa so bili več kot enkrat prekinjeni.

Balončki, katere so pošiljali Francosi v Berlin, niso imeli nobenega uspeha, Hugo Stimmes si je nato v interesu nemških industrijalec prizadeval spraviti Francoze iz Ruhra. Glasi se, da je spoznal, da Francosi niso zadovoljni

MORILNA ZADEVA FREDA SCHNEIDERJA

Kontraktor se je bil grdo skregal štiri in dvajset ur pred svojo smrtjo s svojo prilježnico. — Prepirala sta se radi denarja.

New York, 4. marca. —

Ograjni pravnik Glennon je dobil večeraj informacije, da se je vršil velik prepir med Fred. Schneiderjem ter Mrs. Ano Buzzi, ki je živeča v njem kot prilježnica, v nedeljo popoldne, torej približno štiri in dvajset ur, predno je bil Schneider umorjen. Mrs. Buzzi je še vedno v okrajni ječi v Bronxu kot materialna priča.

Povest, ki je prišla na uho okrajnega pravdnika, pravi, da sta se na nedeljo popoldne, krog pete ure, Schneider in Mrs. Buzzi vozila v njegovem avtomobilu v bližini urada Schneiderja, na Westchester Avenue in Bronx River. Avtomobil je vozil neki človek, katerega je Schneider od časa do časa najel kot šoferja.

Pričela sta se pričakati rada denarja in to pričkanje je postalo še večje, ko sta Schneider in Mrs. Buzzi zapustila avtomobil ter vstopila v urad.

Dan je tako lep. Nehajva se pripraviti, — je baje rekel Schneider.

Po par minutah, tekot katerih sta se mudila oba v uradu, sta se vrnila v avtomobil.

Prve informacije glede tega prepira je dala John Kadel-u, od industrijalnim jamstvom za reparacije, recimo v znesku trideset do štirideset tisoč milijonov zlatih mark. Francosi so zahtevali trajno sovdeležbo pri industrijah v Ruhr okraju. Ker se ni mogel pogoditi z njimi, se je obrnil Stimmes s tem večjo silo proti Francozom.

Francosi pravijo, da so Nemci sedaj na vrsti, da prično s pogajanj, a Nemei so odločno proti temu. Duh nacionalizma je postal tako močan, da je nemški vladni nemogoče staviti kako mirovno ponudbo, tudi če bi hotela.

vetniku, Miss Dorothy Hein, tajnica Schneiderja. Rekla je, da je prišel Schneider naslednjega jutra k njej z memorandno knjigo, iz katere je bilo iztrganih par listov.

— Prosim vas, zlepite to skupaj, — ji je rekel. — Mrs. Buzzi mi je izrgala večeraj knjigo ter jo hotela raztrgati na kosce.

Miss Hein je nato zleplila knjigo.

To je bila knjižica, katero so našli v žepu umorjenega in v kateri je omenil neko žensko, ki mu je baje hotela vreči v obraz vrelo juho.

Nato sta se odpeljala nazaj v stanovanje, kjer se je vršil prepir naprej. Schneider je nato odšel iz stanovanja ter ukazal šoferju, naj ga odpelje. Mrs. Buzzi pa je skibčila za njim na stopnjice avtomobila in Schneider ji je odprl vrata, da je mogla noter. Kmalu nato pa je ukazal Schneider šoferju, naj ustavi. Stopil je ven ter prepuštil karo Mrs. Buzzi. Ona je nekaj časa zrla za njim, ko je odhajal in na ta način je bil prepir končan.

— Pred par dnevi, — je rekel okrajni pravdnik, — mi je Mrs. Buzzi povedala, da je prvič čula o umoru, ko je po sedmi uri zvečer onega usodepolnega dne prišel neki policist v njeno stanovanje ter ji povedal, da se je Schneiderju pripetila nesreča. To je bil nekaj uvod k pojasnitvi resničnega načina njegove smrti.

Par minut pred prihodom policista je telefoniiral neki prijatelj Mrs. Buzzi ter jo vprašal, zakaj nista prišla ona in Schneider na domačo zabavo, na katero sta bila povabljena. Mrs. Buzzi je baje odgovorila:

— Predu se je nekaj pripetilo. Ne bova mogla priti.

Kadel, ki je bil pravni zastopnik Schneiderja, je rekel, da je delal kontraktor načrte za povečanje svojega poslovanja. Mr. Kadel je sestavil vse načrte za organizacijo Schneider Holding Company, ki naj bi prevzela delnice njegove trdnice ter neke nadaljne korporacije, ki naj bi prevzela graditve velike apartment hiše na Mott Ave. Schneider je baje iz-

FRANCOZI ZASEDLI ŠE TRÖJE MEST

Glasi se, da hočejo Francosi izzvati Angleže glede Ruhr okraja. — Francoske čete so prekoračile Ren ter se polastile križišča Darmstadt železnice. — Francosi izjavljajo, da je to gibanje odgovor na sabotažo.

Poroča Ferdinand Touhy.

Pariz, Francija, 3. marca. — Tri velika nemška mesta, ki štejejo približno en milijon prebivalcev, namreč Karlsruhe, Mannheim in Darmstadt, so bila zasedena od francoskih ekspedicijskih čet. V zunanjem uradu sem bil danes popoldne informiran, da pomenja ta korak francoske vlade odgovor na sabotažno gibanje Nemcev.

Železniško središče v Darmstadtu je bilo prevzeto danes, čeprav ni bilo mesto kot takb zasedeno.

Čete, katerim so načelovali oklopni avtomobili v spremstvu kavalerije, so danes zjutraj v jutranji zori odšle preko Rena, kjer so jih sprejeli na hladan način. Le po tisoč vojakov je bilo zaposlenih pri zasedenju vsake strategične točke.

Zasedenje mest, zakar bi bilo treba najmanj dveh divizij, je le vprašanje časa. Da se izpolni vrzel, ki je nastala na ta način, so pričele prihajati v zasedeno ozemlje nadaljne francoske čete, ki obstajajo v glavnem iz črncev.

V gotovih francoskih krogih se trdi, da nima novo francosko gibanje toliko opravka z nemškim odporom, pač pa s ponovno izjavo generala Godley-a, angleškega višjovnega poveljnika v zasedenem ozemlju, da ne bo dovolil Francozom uporabe glavne železniške črte na levem bregu Rena, ki vodi preko angleškega okupacijskega ozemlja.

Glasi se, da bo z nadaljnim gibanjem proti Marburgu Francozom omogočena direktna železniška zveza na desnem bregu Rena iz Essena do Strassburga, preko Frankfurt. Da se stori to, bo seveda treba zasedeti Frankfurt.

Ti razvoji so se pojavili po izjalovljenju pogajanj, ki so se vršila celih štirinajst dni med generaloma Godley in Payot.

Francoski zunanji urad je danes zvečer zanikal vest, da je kaj posebno značilnega na konferenci, katero je imel francoski ministrski predsednik Poincare z M. Dariac-om, avtorjem slavnega porenskega poročila. M. Dariac je razpravjal z ministrskim predsednikom o ekonomskih izgledih v Ruhru in Porenski, a njegovega obiska v tem času pri ministrskem predsedniku ni mogoče ločiti od poročil, da bo francoska vlada v kratkem proglasila pogoje, na temelju katerih je pripravljena priznati ustvarjenje Porensko-Vestfalske obmejne države.

POTOVANJE KONRESNIKOV V RUSIJO.

Washington, D. C., 4. marca.

Organizirana je bila družba senatorjev in kongresnikov, ki bo obiskala Rusijo v prihodnjem poletju kot gost ruske sovjetske vlade. Senator Ladd, republikanec iz North Dakote bo načeloval neoficijelni delegaciji. Trije kongresniki in pol dučata senatorjev bo sprejelo povabilo.

Ruska sovjetska vlada bo plačala vse stroške tega potovanja. Senator Borah, republikanec iz Idaho, se še ni odločil, če naj sprejme povabilo ali ne.

SOVJETSKO ŽITO JE PRIČELO PRIHAJATI V NEMČIJO.

Hamburg, Nemčija, 4. marca.

Ruski parnik Komunist je dopel večeraj senkaj iz Petrograda preko Kiela, z dva tisoč in petsto tonami rži. To je prvi parnik iz skupine osmih, ki bodo privedli 20 tisoč ton ruske rži skozi baltičsko morje v Nemčijo. Pošiljatev je imela v rokah Nemško-ruska transportna družba.

Kot poročajo iz Carigrada, je šel angleški parnik Vladimir skozi Bospor, namenjen v tukašnje pristanišče. Na krovu ima na razpolago 50,000 nadaljnih ton v Odesi in Novorusijsku ob Črnem morju in cela ta zaloga čaka na odpošiljatev v Nemčijo.

javil, da bo zgradil največjo apartment hišo na svetu.

Kadel je tudi odločno zanikal poročilo, da je bil Schneider v intinijah odnosajih s številnimi ženskami.

— Le redkokedaj je hodil na zabave, — je rekel. — Večinoma se je zgodilo to v soboto zvečer in Mrs. Buzzi je bila v vsakem slučaju navzoča.

SVETOVNO RAZSODIŠČE NE BO OBVELJALO

V preiskusnem glasovanju je senat z 49 proti 24 glasovom porazal predlog predsednika Hardinga glede svetovnega razsodišča.

Washington, D. C., 3. marca. — Republikanska večina v senatu je danes soglasno zavrnila predlog predsed. Hardinga, naj se Amerika udeleži trajnega mednarodnega razsodišča, katero je uveljavila Liga narodov.

Preiskusno glasovanje, katerega se je vdeležilo tri in sedemdeset senatorjev, je bilo odločilno ter obenem tudi značilno. Šest in štirideset republikancev, v družbi treh demokratov je odklonilo predloge, katere sta stavila predsednik Harding in državni tajnik Hughes, v katerih se je glasilo, naj se vdeležijo Združene države mednarodnega razsodišča.

Za predlog pa je glasovalo tri in dvajset demokratičnih senatorjev v družbi enega republikanec.

Senator Norbeck iz South Dakote, republikanec, ki je glasoval z demokrati "pomotoma".

Preiskušnja je prišla vsled resolucije, katero je predložil senator King iz Utaha. V njegovi resoluciji se je glasilo, naj prizna senat klavzulo dogovora, s katero se je ustanovilo mednarodno razsodišče, soglasno s priporočili predsednika Hardinga ter državnega tajnika Hughesa.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potem naše banke izvršujejo nemožne, hitro in po nizkih cenah.

Vsi naj se hitro malo omejeje!

Jugoslavija:

Našpolnje na enačje polje in izplačuje "Kr. poštni tekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dnbrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač na hitro izplačilo najugodnejše.

100 Din.	\$ 1.35	.. K	400
200 Din.	\$ 2.50	.. K	800
500 Din.	\$ 5.70	.. K	2,000
1000 Din.	\$ 11.30	.. K	4,000
2000 Din.	\$ 22.40	.. K	8,000
5000 Din.	\$ 55.50	.. K	20,000

Italija in zasedena ozemlja:

Našpolnje na enačje polje in izplačuje "Jadranska banka" v Trzinu, Opuzi in Zadru.

50 lir	\$ 2.95
100 lir	\$ 5.90
300 lir	\$ 15.90
500 lir	\$ 26.00
1000 lir	\$ 51.00

Za pošiljatev, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glaje poslovanje v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SARKER STATE BANK

63 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President   LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	..... \$7.00
In Canada	Za pol leta	..... \$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	..... \$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	..... \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Original here published in cashness as no prohibits. Denar naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri sprejemu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi pošlje bivalniške naznake, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2278

UNIČITE ZALEGO

Resne obdolžbe, katere je dvignil Albert Bailin, prejšnji uslužbenec Burnsove detektivske agencije bi morale dati povod kongresni preiskavi.

Burns pa načeljuje uradu justičnega departmenta. Generalni pravdnik Daugherty ga je imenoval kljub predloženim dokazom, da je imel navado fiksirati porote.

Raditega sta bila prejšnja predsednik in prejšnji gen. pravdnik mnenja, da Burns ne more upravljati javnega urada.

Sedaj pa je izpovedal Bailin in je svojo izjavo podkrepil z dokumenti.

Ti dokumenti so taki, da se ne more označiti delovanja teh detektivskih agencij za nič drugega kot zločin.

Bailin je izjavil, da je ponaredil dokument, katerega so se poslužile zvezne oblasti za deportacijo Martensa, prejšnjega načelnika sovjetskega urada v New Yorku.

Bailin sam je bil aretiran v New Yorku, in obdolžili so ga, da je bil v zvezi z eksplozijo na Wall Streetu.

Nikdar pa ni prišel pred poroto ali sodnika.

Bailin trdi nadalje, da je odposlal v New Yorku pisno, v katerem je pretil z raztrehtitvijo Woolworth Buildinga. Nikdar ni bil procesiran ter trdi za zastranega ne, ker je imel dokumente, iz katerih je bilo razvidno, da je nastopal po navodilih svojih delodajalcev.

Če govori Bailin resnico, so te detektivske agencije pravega gnezda zločina.

V njegovih izjavah je dosti stvari, ki to nepobitno dokazujejo.

Če pa ne govori resnice, so te detektivske agencije delodajalke najpoglejše kreatur, kar si jih more človek misliti.

V vsakem slučaju so postavljene na sramotni oder.

Kongresna preiskava o tem podlem poslu bi bilo čisto na mestu.

Nadaljno razširjenje te umazane zalege ne pomenja ničesar drugega kot uničenje zvezne postave.

Zvezna postava mora to zalego zatreti.

Obenem pa bi moral tudi Burns izginiti z zvezne plačilne listine.

Von Hindenburg je rekel, da se bodo Nemci borili, če bo treba.

"Boljše je," je izjavil, "umreti v časti kot živeti v sramoti."

Lahko bi bil tudi rekel: "Boljše je častno živeti kot pa sramotno umreti."

Pojmovanje časti je odvisno od stališa, s katerega jo človek promatra.

Francozi jo promatrajo s konje svojih bajonetov.

Dopis.

Iz Bele Krajine.

Ta predpust je spravil zopet nekaj parov v zakonsko kletko. V Dolenjih pri Adlešičih se je poročil Stefan Kapele p. d. Konjar z Maro Horvato p. d. Jernejčičevo iz Dolenjcev. V Pribineh se je oženil Mesarjev Jure s Kulinovo Katio iz Bednja. Ana Kosčičkova iz Adlešič pa je vzela nekoga Hrvat.

V Selih je umrl stari Skrajni, ki je bil v mlajših letih nemškar (t. j. mnogo je potoval in delal v Nemčiji).

Ponesrečil se je pred kratkim mlinar Tone Kuzma iz Pobrežja. Sami so zadelo ob kamen, in je padel na nos ter si razbil kost.

V Metliki je bila dobro uspela vinarska razstava. Čislani bralci "Glasa Naroda" naj ne tleskajo preveč z jezikom, če čitajo o belokranjskem izvrstnem vinu. Razstavljenih je bilo skoraj 130 vrst raznega vina iz metliške okolice. Kupeev je bilo nekaj, kupčija pa bolj slaba, ker so cene visoke.

V Metliki imajo vinarsko in sadjarsko zadrugo, ki lepo nspreduje. Čujemo, da bo v jeseni razstava sadja in grozdja. Možje: Pezdire, Bajuk, Barle, Wacha itd.

nam jamejo, da bo šlo delo gladko od rok. Vnu, ki ga človek kupi od zadrugo, bo imelo vedno svoj dober glas, ker bo pod nadzorstvom in se bo tudi lažje prodal, kakor pa kaka slaba reč.

Za gradačke šume se vrši velik boj. Borita se dve judovski družbi, katerega bo bolj močna, da si prilašti ta belokranjski zaklad in ga izkoristi do jedra. Zalostno pri tem je to, da so se našli med takozvani narodnimi boritelji ljudje, ki delajo na vso moč, da bi došla v roke karlovačka judovska firma, ki drži še na enem koncu Belokranjino v svojih krempljih. Tistemu "boritelju" je obljubljeno bakšiš. Najboljše bi bilo, da prevzame vse država in potem bi ostalo to še nadalje narodna last.

Minister dr. Niko Župančič je obiskal Črnomelj, Metliko in svojo rojstno vas Griblje. Belokranjci so ga kot svojega čislane rojaka lepo sprejeli.

V Žuničih je ponesrečil Peter Žunič iz Žunič št. 9. Streljal je ribe z dinamitom, ki se mu je razkočil v roki in mu je stransko razmesaril. Tudi drugače ga je ranilo. Ne vem, da ne izuči ljudi to

Iz Slovenije.

Mapad z nočem.

Policija je aretirala Janeza Brečeljnika v Spodnji Šiški, ki je v prepripi z nočem prezel kito na roki krovskemu mojstru Ivanu Dovcu. Dovc je moral v bolnico. Brečeljnika so izročili sodišču.

Vlom v vagon.

Na glavnem kolodvoru v Ljubljani so neznan zlikovec vlonil v železniški vagon ter odnesel svilen žensko poročno obleko ter več ženskega in posteljnega perila, označenega s črkami M. S.

Poroka v Ljubljani.

Poročila sta se Leopold Odlaček in Elica Forte, hčerka iz trboveljske ugledne in narodne hiše. Mlademu zakonskemu paru (oba sta člana pevskega društva "Zvon") je moški zbor "Zvona" priredil krasno podoknico.

Iz Slovenske Bistrice.

Za prisednika v gerentskem svetu okrajnega zastopa v Slov. Bistrici sta poleg dosedanjih prisednikov imenovana še Ivan Hajdinič, posestnik v Leskovecu, občina Črna jela, in Melhior Zorko, župnik v Spodnji Poljskavi. Ker je gospodarstvo tukajšnjega okr. zastopa popolnoma zavazeno, bi mogla le strokovna revizija ugotoviti neradnosti, ki so se dogajale zadnja leta. — Gostilničar Ivan Walland v Slovenski Bistrici je dobil kavarniško koncesijo.

Mariborska narodna kulturna društva

so imela v Narodnem domu polnoštevilno obiskanih sestaneke, na katerem so razpravljala o kupčiji med radikali in Nemci glede gledališča, Dijaškega doma in Mariborske kočve. Vsi govorniki so naglašali veliko nevarnost za jugoslovansko mejo, ako bi se Nemcem vrnila Mariborska kočva, ki je krasna izvidna točka. Protestirali so tudi odločno proti temu, da bi se gledališče za predstave deloma prepustilo Nemcem, ker bi bil na ta način onemogočen razvoj jugoslovanskega kulturnega življenja. Po daljši debati je bil izvoljen poseben odbor, ki bo tozadevno resolucije mariborskih kulturnih društev izročil vsem kompetentnim faktorjem. Vrh tega se bo vršila v Mariboru kulturna manifestacija v obrambo kulturnih institucij jugoslovanskega Maribora.

Svetosavska beseda v Mariboru.

Selbsko-pravoslavna občina mariborska je priredila s sodelovanjem Glasbene Matice in vojaške godbe v prostorih Narodnega doma 27. jan. svetosavsko besedo v korist jugosl. mladine v Gradcu.

Gospodarski odbor Kostanjevica

je izvolil za načelnika Ivana Kuntariča, posestnika in gostilničarja v Kostanjevici. Ob volitvi gospodarskega odbora je bila vložena samo napredna lista, ker klerikalci svoje niso zmogli.

Odmevi Silvestrovske večera v Grosupljem.

Na Silvestrovo se po starem običaju prijatelji in znanci v veseli družbi in med živahnim kramljanjem poslavljajo od starega leta, pričakujejo polni dobrih nad, novega leta. Tako je bilo tudi v Koprivčevih gostilni v Grosupljem. Tam je sedela manjša družba, v kateri sta bila tudi sedaj že pokojni nadučitelj Joško Bergant in Joško Štrubelj, učitelj iz Črnomlja, ki se je za božične praznike mudil v svojem rojstnem kraju. K družbi je končno kot nepovabljen gost prisedel tudi vpokojeni železničar in znani klerikalno-boljševski evangelist Franc Beltran, posestnik iz Jerove vasi, znan dobro tudi v Ljubljani po svojih zmešanij teorijah. Možakar čuti v sebi tudi izreden govorniški talent in zato je takoj prišel pripravljati družbo na svoj silvestrski govor. Za uvod je priporočal vsem, naj se naroče na "Do-

nečno ubijanje rib z dinamitom, ki je posročilo že tu več nesreč in uniči na tisoče mladega ribjega zaroda. Zato ni čudno, če so nekatere partije v Kolpi popolnoma brez rib.

Sedaj se začne sezona pisanje v Beli Krajini. Enkrat bi vam jih poslali za spomin, če ne bi bilo prevelikih stroškov. Lani so bile razstavljene v Švici in na Angleškem.

moljuba", ki vsaj večasih pove kako pametno; ko pa njegovi nauki niso padli na rodovitna tla, se je razkoračil in pred zbrano družbo zapel na glas krščansko-boljševske litanije: Učiteljske pokveke! Sokolska banda žalostna! Barabe jalove! Sokolske svinje! itd. Družba je bila silno presenečena, vendar pa je počakala mirno, da je čudni duhovnik končal svojo še bolj čudno molitev. Še več! Učitelja Štrublja so Beltramove v vitou prepojene litanije tako zanimale, da si jih je zapisal in jih poslal končno v oeno tudi ljubljanskemu sodišču. Krivoverec je bil po končan obredih vržen na hladno, o litanijah pa je bil sestavljen protokol, ki so ga podpisali vsi, ki so slišali Beltramove nove nauke. Dne 25. jan. se je vršila pred ljubljanskim okrajnim sodiščem razprava, kaka nagrada naj se podeli Beltramu za njegovo najnovejše delo. Toda poprej tako ponosni propovednik nove morale je kratkoma izjavil, da ne potrebuje nobene nagrade, ker je prišel sam do prepričanja, da je ne zasluži. Zanimal je tudi, da bi bil on duševno boče tega dela, ki ni nič prida. Izkazalo pa se je, da je dobil Beltram za dvakrat od sodišča honorar za razne svoje izbrane evetke, zadnje šele pred dvema mesecema 200 kron. Odličnemu "govorniku" se je zadnji honorar zdel gotovo premalen, ker in je za pri sedanjih obravnavi izjavil sodniku, da resignira na vsako nagrado. Mož pa je imel smolo. Zastopnik tožitelja učitelja Joška Štrublja, dr. Fetič, se je postavil namreč na stališče, da vsako delo zasluži svoje pošteno plačilo in da Beltramova skromnost v tem slučaju nikakor ni umestna. Temu naziranju so se pridružili tudi vsi člani družbe, ki so imeli nesrečo, pardon, srečo, da so na Silvestrovo pri Koprivcu v Grosupljem slišali izbrane evetke Beltramove filozofije. Tudi sodnik sam je bil istega mnenja in je priznal Beltramu 1000 kron nagrade, ki pa je mora iz lastnega žepa izplačati sodišču, ali pa nastopiti štiridnevno pokoro. Vrh tega bo moral plačati Beltram tudi vse stroške, ki so nastali vsled bolečin, ki jih je pretrpela družba v ušesih radi njegovih čudnih litanij. Beltram se je sodniku, čeprav s kislim obrazom, zahvalil za nezahtevano in vsiljeno mu nagrado z besedami: "Hvala! Zbogom!"

Žrtev mladostne neizkušenosti.

Pred kratkim se je poročalo, da je Mil. Širca poveril večji znesek in ga zapravil skupno z Vido Jary na Bledu. Kakor se pa sedaj poroča, je ta vest zgrošena. Po dosedanjih podatkih izgleda, da je bil Mil. Širca žrtev mladostne neizkušenosti in lahkovernosti ter ženskih spletk, katerim je nasledel skupno z nekaterimi drugimi osebami ter prišel pri tem sam ob večji svoto denarja, katero si je izposodil na povsem pošten način. O zadevi se ne more podrobneje poročati, ker se nahaja v sodni preiskavi, ni pa dvoma, da se je imenovanemu s prvim poročilom zgodila krivica.

Himen.

Carinski uradnik Ivan Pečar v Mariboru se je poročil z učiteljico gđ. Zinko Trešče v Podovi.

Shranite ta label

Za drago cena darila

VPRAŠAJTE SVOJEGA GROČERJA ZA M A G N O L I A IN STAR MLEKO

UPORABLJAJTE, KJERKOLI JE TREBA MLEKA IN SLADKORJA. LABELNI VAM BODO PRINESLI VRED. NA DARILA ZA VAŠ DOM. PIŠITE NA KATERIKOLI NASLOV NA DRUGI STRANI LABELNA ZA ILLUSTRIRAN SEZNAM DARIL "Izplača se hraniti labelne."

Shranite ta label Za dragocena darila

Peter Zgaga

Mlada bogata punca se je poročila.

Po preteku enega leta so jo vprašali, kako se ji kaj godi.

— No, že se gre, — je rekla, — kljub temu, da je vse narobe. Predno sem se poročila, sem imela denar, on pa izkušnje. Sedaj ima pa on denar, jaz pa izkušnje.

V ljubljanskem "Slovenskem Narodu" čitam naslednji oglas:

Gospodična srednjih let, trgovsko naobrazena, neomadeževane preteklosti, s 50.000 K gotovine, išče sorodne duše.

Gospodje, ki imajo plemenito srce, prosim ponudbe na upravništyo "Slovenskega Naroda" pod šifro "Pogled v nedolžno oko 1448".

Gospodična srednjih let, ki se postavlja za nedolžnim očesom, ima najbrže stekleno oko.

Dokler ima človek smolo, ne prestando govori: — Norei imajo srečo!

Marsikdo se smatra za poštenjaka, ker ni imel nikdar prilike krasti.

Ogledalo je surovež, ki pove človeku v lice najnesramnejšo resnico.

Beseda "znanje", pravilno uporabljena, vključuje tri stvari: Resnica, Dokaz in Prepričanje.

Noben liberalen človek ne bo očital nestalnosti drugim, ker je izpremenil svoje mnenje.

Onega dne, ko zlomi človek svojo vero napram prijateljem, se konča tudi njegova pravica do prijateljstva.

Velik moč je oni, ki ne izgubi svojega otroškega srca.

Hvaležnemu človeku daj več kot prositi.

Sreča je ptič, katerega love vsi, a le malo jih pozna enostavni način, kako ujeti ga.

Dosti bogatih in dosti krepostnih mož je, a slava je delež le maloštevilnih.

Možak, ki kupi staro karo, se ne sme čuditi, če se bodo njegovi nedolžni otroci že prvi dan naučili preklinjati.

Nemčija in Rusija imata več stvari skupnih. Med drugim tudi dejstvo, da druga drugi ne zaupata.

"Naše družinske razmere". Paterson, N. J.

Naznanjam vam, da sem bila tri leta poročena, pa ni Bog dal otroka. Moj mož je jako pobožen in je vse večere v cerkvi premolil. Jaz sem se seveda dolgočasila doma. Mož me je silil v cerkev in k spovedi. Slednjič sem se dala pogovoriti. Šla sem, pa gospoda ni bilo doma. Samo mežnar je bil. Toda vseeno je pomagalo. Otrok je sledil otroku. Od tistega časa je že pet let in jaz imam že pet otrok. Prejšnji teden je mežnar zapustil našo faro. Mislim, da bo sedaj tako kot ponavadi. Pozdrav! Marija K.

POJAJTE opozarjamo, da je cena za "Slovensko-Amerikanski Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

Poslajte nam svoto in naslov svojega prijatelja v starem kraju in poslali mu bomo knjigo naravnost.

Jugoslovanska Katoli. Jednuta
Ustanovljena 1. 1898   Inkorporirana 1. 1901
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbornik.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 832 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Magažnik neisplačanih smrti: JOHN MOVERN, 613 — 12th Ave. Wash. Duluth, Minn.

Vrhovni svravnik:
Dr. JOE. V. GRAHEK, 542 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.
Nadzorni odbor:
ANTON EBAŠNIK, Room 204 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4223 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENZA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Druževaini odbor:
VALENTIN FIRK, 788 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".
Vse stvari tikačoče se uradnih sadov kakor tudi denarne poljitate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spičevala naj se pošilja na vrhovnega svravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednuta se priporoča vsem Jugoslovanom na oblihi pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrni na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Novice iz Jugoslavije.
Belgareki komitasi v južni Srbiji. Beograjski "Preporod" javlja, da je zadnje čase južna Srbija naravnost preplavaljena z bolgarskimi komitasi, "Vreme" pa priobčuje pojasnilo o tem, kako je mogoče prehod komitaskih čet preko meje. Ta meja namreč čisto ni nič zastražena, vojaštvo se je tam nahajalo poleti, ko je pa prišel mrz, so ga morali odposloviti, ker se pod šotiri ni moglo živeti, za primerne ubikacije se pa nihče ni pobrigal. V Kočanah n. pr. je občina ponudila, da da na razpolago za vojaštvo potrebne stavbe in — v kolikor bi se te stavbe morale preurediti — potreben material in delavno moč. Pa birokracija se že drugo leto ukvarja s te zadevo in je ne more rešiti. Skozi nezastraženo mejo prihajajo bolgarski komitasi nemoteno v deželo in razjajo svoj znani teror. Ljudstvo trpi in umira, ne briga se pa nihče za to, da bi se zavarovala meja tako, da komitasi ne bi mogli neovirano prestopati meje in ubijati jugoslovanskih državljanov.

Ponarejeni 100dinarski bankovci.
V Osljeku se je dogleda, da se nahajajo v prometu ponarejeni stari srbski bankovci po 100 dinarjev. Falsifikate se lahko opizna po tem, ker v okroglem sistemu polju ni vodenega odtiska.

Grobница srbskih junakov v Tunisu v Afriki.
Francoski general Deloit je proš jugoslovansko vlado za dovoljenje, da sme zemlske ostanke srbskih vojakov, ki so v svetovni vojni po albanski tragediji umrli v

Tunisu, izkopati in pokopati nato s francoskimi vojaki v skupno grobnico v Tunisu, nad katero zgradi francoska vlada potem krasno kapelico z imeni vseh zavzeziških junakov, ki bodo počivali v imenovani grobnici.

Izkrišanje zavskega peska.
V Zagrebu se je ustanovila družba "Cyklop" za izkoriščenje pesčenih otokov v Savi. Zagrebški občinski svet je sprejel ponudbo družbe, ki zgradi že letošnjo ponudlastno železnico, ki bo prevajala pesek od Save v mesto. V pogodbi z zagrebško občino se je družba zavezala, da dobavi mestu potrebno množino peska za vzdrževanje in tlakanje cest, kakor tudi za cementna dela pri gradnji projektirane nove klavnice.

Tragična svatba v Bosni.
Pred kratkim se je kmetski mladenič Izmet Karadžić iz sarajevske okolice poročil s hčerko nekoga uglednega meščana. Svatveno veselje je trajalo do 11. ure zvečer, nakar sta novoporočena ostala sama. Kaj se je pozneje zgodilo med njima, se ni moglo doznati. Ve se le toliko, da je Izmet okoli pomoči zapustil hišo in mlado ženo ter odšel neznan kam. Ob dveh pomoči so prišli orožniki in povedali mladi ženi, da se je njen mož vrget pod vlak, ki ga je popolnoma razmesaril. Dan pred poroko — je pripovedovala mlada žena — so bile pri njej številne njene tovarišice, ki so mu očividno Izmeta zagovorile.

Poslajte velikonočna darila sedaj -- da se izpolnijo nade vaših v stari domovini.

VELIKA NOČ bo za Vaše v stari domovini mnogo lepša in prijetnejša, ako jim pošljete denarno darilo v pomoč in v znak spomina. Storiteto nemudoma, da taisto v pravem času prejmejo.

Poslužite se pri tem našega posredovanja, ker so naše cene najnižje, postrežba točna, a sigurnost v vsakem oziru zajamčena.

Vaši prihranki se pomnože vsako leto po 4%, ako jih uložite pri nas na

"Special Interest Account"

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

K. H. Strobl:

Hiša pogubljenih.

Zgodovinska povest. — Za "Glas Naroda" prevel A. Šabec.

(Nadaljevanje.)

Ob imenovanju tega imena, je dvignil mojster Luigi glavo ter pogledal Barbaro s tako čudnim pogledom, da slednja ni vedela, ali izraža ta pogled sovraštvo ali nežnost. In obotavlja se je priležala nadaljevati, ker ni vedela, kakšnih misli je Luigi.

— No, in s to kraljico se godijo čudne reči. Dasi sem videla takrat v Aachnu ta obraz tesno pred seboj ter sem si ga tudi vtisnila v spomin — za to sem imela dovolj povpoda — sem sedaj vendar v dvomih, sem li prav videla ali ne. Kraljica, katere gostitelji smo, se ne strinja popolnoma z mojo sliko. Ona je kraljica, pa spet ni kraljica. Njene poteze slišijo onim, ki so ostale v mojeni spomenu, le v nekaki sestrski podobnosti, tako da se mi končno zdi, kakor da ta, ki naj bi bila kraljica, ni kraljica.

Barbara je začela natihem obzalovati, da je pričela to svojo povest, kajti Luigi je pesti so ležale težko na mizi, a njegove oči so plamtele v čudnem, skrivnostnem žaru. Toda pri pretehanju dejstva, da bi bilo zanjo nevarne je prenehati sedaj, ko so se na njem prikazali znaki besnosti, je sklenila nadaljevati:

— Morda, da se varam, vendar ne verujem, da bi me moglo moje sovraštvo tako variti. To je isto gladko obličje z lahno vzbojenim čelom, isti ravni nos in okrogla brada, isto nežno grlo, ki je v Aachnu slovelo, da je tako prosorno, da se, kadar kraljica piše, natančno razloči barva rdečega vina, kadar teče po grlu. — In vendar: nekaj mi pravi, da to ni kraljica. Tola — tu je Barbara znižala svoj glas do šepetanja. — med kraljičinimi damami je ena, ki ji je tako podobna, da se jo lahko z njo zamenja, in ta de-vice, ki se imenuje Rosvita, popolnoma sliči sliki moje kraljice iz aachenske plesne dvorane. — Izkratka: bij me, Luigi, če hočeš, toda povedati ti moram, da sem dobila danes, ko so šle dame iz sobe dozdevne kraljice, gotovost, da ni kraljica ona, ki biva v sobi poleg mene, temveč da je Rosvita prava kraljica.

Tedaj je rabelj udaril s pestjo trdo po mizi, vstal, prijel kakor s kleščami Barbaro za zapetje, ter dejal: — Zanesi se, tej stvari bom prišel do dna! Toda ti, ti se varuj, ziniti živi duši besedice o tem! Če ne molčiš, tedaj, pri Devici Mariji in vseh svetnikih! — potolčim te kakor psa!

Zvečer naslednjega dne se je zbrala v Mestni hiši vsa Signorija mesta Breščije ter se napotila z glasnikom in godbo na čelu v svečanem izvedu proti javni hiši. Na ulicah je valovila še večja množica ljudi kot dan prej, ko so privlekli ujetnike v mesto.

Mojster Luigi je stal zopet s kape v roki na hišnem pragu ter delal pred imenitnimi gosti globoke poklone.

Dvorana je bila bogato okrašena ter z mnogoštevilnimi svečami sijajno razsvetljena. Ko so gospodje posedli okrog dolge mize, so stopili v dvorano godbeniki, ki so takoj zaigrali prijeten valček, dočim so se gostje spravili nad jedi, katere so donasili na mizo mestni slugi. Drugi so zopet imeli v rokah velike vrče iskrega vina, in skrb teh je obstojala v tem, da so vestno skrbeli za gasitev žejne spočitovanih mestnih očetov. V Breščiji je vladal namreč običaj, da so se vsako leto enkrat zbrali mestni očetje ter priredili pojedino v javni hiši. Od tega običaja pa tedaj ni ostalo ničesar več kot formalnost, da je prišel vsako leto enkrat v javno hišo mestni svetovalec z dvema mestnima pisarjema, in ti so tamkaj v naglici pojedli majhen prigrizek. Ampak sedaj pa ni manjkalo niti enega od gospodarjev Signorije; vsi so prišli, kajti mnogi te zabave je bil v pomizanju sovražnika, in v tej volji so si bi-

li tako edini, da so bila pozabljena vsa osebna nasprotstva in da so se pojedine udeležili polnoštevno.

Tako so torej sedeli za mizo, vsi resni, dostojanstveni in častiljivi, dasi so jim srca prekipela zadovoljnosti in veselja. Ko je bila prva jed pospravljena, je dal najstarejši senator znamenje in mojster Luigi je odprl vrata sobe, v kateri so sede čakale ženske. Prišle so počasi in posamezno; prva Barbara, s slavnato krono na glavi, ker ona je bila kraljica javne hiše, nato Rosvita in zanjo druge.

Prikrat je nosila Rosvita danes žolto in zeleno oblačilo navadnih prostitutk, prikrat je je danes kot taka predstavila zbrani gospodi mestnih očetov in častiljivih senatorjev, in njen pogled je bil tako ljubeč in žalosten da se je ob celi mizi začel pritažen šepet. Sla je z globoko pobešeno glavo, kakor obojenka, ki gre na morišče.

V svoji žalosti ni videla kraljice, ki je stala s svojimi damami ob vzožju stopnic, vodečih v drugo nadstropje, ni videla Godešalka, ki se je rinil med straznički proti vходу dvorane. Stledila je samo deklini, ki je stopala pred njo, sedla je za mizo, postavljeno nasproti mize senatorjev, položila je roke v naročje, da so izgledale kot dva zaklana bela goba, ter nemo obsedela.

Gostje javne hiše, katerim je vino razvezalo jezike, so postali glasnejši, trkali so s čašami ter pričeli vzklikati kraljici. Toda Rosvita je sedela nepremično, na obeh straneh prsi sta ji viseli dve debeli kiti bujnih plavh las, gosto prepleteni z zelenimi in žoltimi travki.

Tedaj je vstal najstarejši senator, sedemdesetletni Enrico Tosio ter je pričel govoriti. Dasi je nemškega kralja prav tako smrtno sovražil kakor vsak drugi prebivalec mesta Breščije, je vendar izrazil pogled na nesrečno kraljico usmiljenje v njem; spomnil se je svojih dveh hčera, komaj poročenih, zato mu je srnnota kraljice težko padla na dušo. Njegov bovor je bil mnogo milejši kakor ga je zasnoval, in malo je manjkalo, da ni tovarišem predlagal, naj se zadovolje s tem ter naj ne tirajo stvari do skrajnosti.

Toda tedaj je naglo povzel besedo Francesco de Barbiano: — Gospoda, zares se lahko veselimo, da moremo pozdraviti tako visoke goste v naši javni hiši. Pri moji vesti: katero mesto v Italiji se lahko ponaša s tem, s čemer se moremo ponašati naj? Glejte, v tej hiši se je dozdaj zbiral izvržen ženstva, odpadki mest, ženske s best, ubegle kmečke dekle in komedijantke. Mi pa smo tako srečni, da si lahko dovolimo pristo kraljice v našo zabavo. Zato se spodobi, menim, da jo tudi tukaj pozdravimo kot tako, kot kraljice, zato naj ona deklina takoj izroči svojo krono, to znamenje kraljevega dostojanstva, ona, kateri pripada.

Med smehom in krikom so ostali prijteljavi Francesovim besedam. Samo Enrico Tosio je zanačil svoje sivo glavo, in pri tem se je srečal njegov pogled, pogled najstarejšega, a plamtečim pogledom najmlajšega za mizo, s pogledom Alessandra Seale, ki se je takisto vzevoljil radi te sirove neusmiljenosti.

Tudi v duši Alessandra Seale se je dogajalo nekaj sličnega kakor v duši Tosia. Samo s to razliko, da on ni sodil in se zgražal z mislimi starosti; pri njemu je sodila mladost, ki se je upirala nad tako sirovostjo, izvajano nad podobo najdovršenejše lepote. Seala namreč ni bil nikak pohotnej, kakor večina njegovih mladih tovarišev, temveč resen človek, ki je bolj užival v resnih pogovorih kakor v popivanju.

Med tem je vstal mojster Luigi s svojega sedeža, ki je bil sraj pripravljen pri mali, z rdečim

suknom pregrnjeni mizici, stopil je k Barbari ter ji s brivavim glasom ukazal, naj si suzne krono z glave ter jo da kraljici. Ker se je Barbara obotavljala, je posegel rabelj z roko v njene lase, pri čemer je deklina sikala liki kača. Luigi je nato posadil krono na glavo kraljice. Prikrat se je Luigi sedaj doteknil te device, in kakor ogenj je zažarelo v njem, palilo ga po vsem telesu, dokler ni zubelj prišel do srca, kjer je plamtel kakor pokoncu stoječa sulična ost.

V tem trenutku je nastal pri ratih trušč; pričelo se je pririvanje, suvanje, bitje s pestmi, kričanje, in kmalu so gostje opazili živ klopišč ljudi, ki se je prerival od vzožju stopnic sem in tja.

— Kaj je to? — je vprašal Enrico Tosio.

— Mislim da je to oni človek, spremljevalec kraljičin, katerega smo tudi ujeli, — je odgovoril Barbiano, nakaer je ukazal, naj Godešalka zvežejo ter ga spravijo na varno, da ne bo več motil družbe.

Družba je postajala vedno bolj vinjena in čuti je bilo vedno več sirovih hal. — Živela slavnata krona! — so kričali pijami gostje, pohotno zijajoč v kraljico.

Francesco de Barbiano je gledal s svojimi motnimi očmi okoli sebe ter čakal, da pride njegova ura. Tedaj pa je videl na vedno naraščajočem razposajenem hrupu ter na pijanosti gostov, da je ta ura prišla, zato je vstal raz svoj sedež. Nepravilno bi bilo, je dejal, še nadalje pustiti čakati toliko plemenitih gospodov mesta Breščije, zato bi bil čas, da prične misliti kraljica na to, da si izbere tovariša za čez noč. Ker pa bi bila med tolikimi plemenitimi in hrabrimi gospodi izbira težka, pa da izbira i sama kraljica, zato naj žreb odloči, komu bo dajmenjena sreča prve noči. Seveda bo užitek tistega, ki bo izreban, tako velik, da se ne da niti izdala primerjati užtkom, ki jih človek doživi v javni hiši. Zato je samo pošteno in pravično, da bo di tudi žreber srečnega izrebanca večja. Ker je on, Francesco de Barbiano, kraljice ujel, zato mu je dal mestni svet pravico, da on določi vsoto, ki se mu zdi primerna, da se kupi z njo ljubezen plemenite kraljice. In ta znesek določa on na tisoč denarjev. Tega zneska pa nikakor ne zahteva za se, o ne, še na misel mu ne pride to, ta znesek bo v korist mesta Breščije, in ta denar naj pripomore mestu v njegovem boju in obrambi proti zakletemu sovražniku kralju Henriku.

Po teh besedah je nastalo v dvorani spet nepopisno navdušenje. Saj to ni bilo samo veliko dejanje domovinske ljubezni, vse več, vse več: bilo je to tudi povečanje kraljičine srnate, kajti denar, ki ga bo zaslužila s svojim telesom, bo pripomogel k borbi proti njenemu soprogu. — Višina določene cene je te dobre ljudi sicer za hip okupala, toda meščani Breščije so bili dobri trgovci, zato so skrbno pretehtali in primerjali medsebojno zabavo s kupno ceno ter izprevideli, da se stvar izplača, zlasti ker s tem koristijo i domovini ter združajo tako prijetno s koristnim.

Ko je pričel torej Barbiano razdeljevati pergamentne listke, na katere naj bi gostje zapisali svoja imena, ki bi se potem zmešala v jeklenem šlemu, se je pričelo, vse riniti k njemu. Barbiano je preštel pergamentne zvrtke v svoji čeladi ter pronael, da so vsi navzoči oddali listke ter da so vsi pripravljeno telmovati za ljubezen kraljice, vsi — razen treh: Enrico Tosio in Alessandro Seala trista oddala svojih žrebov, a tretji, ki je manjkal, je bil on sam, Francesco de Barbiano.

— Vi govornite ženske? — je dejal stari Tosio tiho.

(Dalje prihodnjic.)

POVELJNIK NAJVEČJE ZRAČNE LADJE.

Slika nam predstavlja ameriškega mornariškega poročnika Jacoba Kleina, ki je bil imenovan poveljnikom ZR-1, največjega vodilnega zrakoplova na svetu. Zrakoplov grade v Lakehurst, N. J., ter bo prihodnji mesec dovršen.

Zagonetno, toda resnično.

Ej, še je denarja v Ameriki!

Prej so ljudje vedno govorili, da v Ameriki leži denar na cesti, in dosti jih je bilo takih greenhornov, ki so ga res iskali po cestah.

V novem letu pa so te krilate besede že precej posabljene.

Človeku, ki ima ideje ter zmoglost prilagoditi se razmeram, pa se še vedno nudi prilika, zaslužiti v Ameriki precej denarja. Kot rečeno, človek ne sme imeti slame v glavi ter las na zobeh.

Pred kratkim je prišel v New York mlad človek ter naložil v veliki banki deset tisoč dolarjev. To je bil ves denar, ki ga je imel. S svojo ženo se je nastanil v elegantnem hotelu. Vsak dan so prihajali paketi iz najboljših znanih in najfinejših prodajalen, in uprava hotela je prišla do prepričanja, da ima opravka z bogatimi ljudmi.

Nekoga dne pa je prišel ta človek, kateremu homo rekli Mr. Jones, s čekom za pet tisoč dolarjev ter prosil hotelirja, naj mu izmenja ta kočček papirja za ameriške bankeve.

Hotelir se je pomisljal, Mr. Jones je pa rekel: — V banki vprašajte, če imam kredita za pet tisoč dolarjev.

Hotelir je telefoniral v banko. Banka je odvrnila: — Mr. Jones ima za več kot za pet tisoč dolarjev kredita.

Hotelir je bil potolažen ter izmenjal Jonesu ček.

Mr. Jones se je odpravil nato v elegantno prodajalno zlatnine, dal poklicati šefa ter mu rekel, da hoče kupiti dragocen demantni prstan. Ker se kaj takega ne pripeti vsak dan, mu je zlatar razkazal vse svoje zaklade, a z nobenim ni bil Mr. Jones zadovoljen.

— Ali nimate večjih demantov? — je vprašal.

Končno je pokazal zlatar prstan, ki je bil vreden pet tisoč dolarjev. Jonesu je ugajal.

Prstan vzame pod pogojem, da sprejmete osemsto dolarjev v gotovini, za ostalo svoto vam pa napravim ček — je rekel Jones mirno.

— Dragi gospod, — je odvrnil zlatar, — jaz sem čisto prepričan, da je vse v redu, vendar vas pa ne poznam.

— To je res — je odvrnil Mr. Jones smeje. — Informirajte se, prosim v hotelu, kjer stanujem. Zlatar je vprašal, in hotelir mu je rekel, da je Mr. Jones allright. Kupčija je bila vsled tega sklenjena v največje zadovoljstvo zlatarja, in Mr. Jones je odšel z dragocenim prstanom.

stan, katerega hočem prodati za tisoč dolarjev, ker mi manjka denarja. Demant sem kupil v najboljši zlatarnici ter je več vreden kot zahtevam zanj, a kot rečeno, jaz potrebujem denar.

Brivec, ki je nekaj vedel o demantih, je takoj spoznal, da mora biti veliko več vreden kot zahteva zanj, seveda, če je pristen. Vohal pa je nastavljeno past ter se obotavljal.

Mr. Jones ga je brezbrizno pogledal.

— Veliko boste profitirali — je rekel. — Prodam le zato, ker rabim denar. Veste kaj: pojdite k zlatarju vprašajte, koliko je vreden ter se takoj vrnite. Jaz vas bom tukaj počakal.

To je bil povsem umesten predlog. Brivec je bil zadovoljen in je bil prepričan, da bo napravil dobro kupčijo.

Mr. Jones je sedel na udoben stol, pričel čitati list ter mirno čakal nadaljnjih razvojev.

Po preteku pol ure se je zgodilo naslednje:

Vrnil se ni le brivec, temveč tudi zlatar v spremstvu dveh mož, v katerima je lahko vsakdo spoznal tajna policista.

Ves razburjen je zlatar vzkliknil:

— Aretirajte tega človeka. Predeno uro je kupil pri meni prstan za pet tisoč dolarjev, a plačal je le osemsto dolarjev, dočim je za ostalo svoto napravil ček. Sedaj hoče prodati briven prstan za tisoč dolarjev.

Mr. Jones je mirno sedel na stolu.

— Vi ste aretirani, — je rekel detektiv ter ga prijel za roko. Medtem pa se je zbrala že velika ljudska množica, ki je ugibala, kaj se je zgodilo.

— Protestiram proti aretaciji! — je vzkliknil Jones. — Demant je plačan.

— Pred sodiščem bomo razpravljali o tem — je rekel detektiv zaničljivo, in brez vseh nadaljnjih ceremonij so zaprl Mr. Jonesa.

Vsi so bili prepričani, da se je nerodno započeti trik sinjajno izjalovil.

Zlatar je poslal ček za \$4200 banki, ki ga je izplačala brez pomisleka. Zlatar je bil silno presenečen.

Kmalu pa se je prepričal, kaj je. Na Mr. Jonesu ni bilo madeža, in izpustiti so ga morali.

Tedaj pa se je obrnil Mr. Jones z isto neomajno hladnostjo k zlatarju, ki je prepozno spoznal, da karu past se je bil upel.

Radi neupravičene aretacije in razžaljenja časti je tožil Mr. Jones zlatarja za \$100,000 odkodninae.

Borba za Mosul.

Ko se je predlanskim Francija nepričakovano sporazumela z angorsko vlado, je nastalo nad tem veliko nezadovoljstvo osobito v Veliki Britaniji. Takrat se je odrekla Francija severnemu obmejnemu pasu Sirije, nad katero ji je Zveza narodov podelila mandat, v korist Angori. Kemalistična Turčija je na podlagi tega sporazuma dobila Kilikijo in obmejni predel med Sirijo in Malo Azijo, in sicer tako, da je pripadla železnica, k vodi onstran Kilikije proti Mezopotamiji, Turčiji. Ta proga pa je kos znamenite bagdadske železnice. Ni čuda tedaj, da so se v Londonu jezili, češ, s to francosko koncesijo Turčiji je slednji odprta pot proti Bagdadu. To je pot, ki vodi ravno skozi — Mosul. Že takrat so se oglašali napovedovalci, ki so obetali turško agresivnost v smeri na okrožje Mosula.

To se je res zgodilo. Turki iz Kemalevega tabora so sicer že prej naglašali svoje zahteve za Mosul, toda na realizacijo te težnje je bilo misliti šele po diplomatičnem uspehu zmagi nad Francijo, osobito pa po zmagi nad Grki.

V svojih zahtevah po mosulskem okrožju se sklicujejo Turki na željo prebivalstva, toda jnekako na načelo narodne samoodločbe, po katerem so tuintam antantne sile odločale o politični pripadnosti spornih dežel. Toda nasproti temu se sklicujejo Angličani na narodnostne razmere okrog Mosula.

Mosul leži namreč v severnem delu Mezopotamije, in sicer že blizu njene meje, kjer se začne prostrano armensko gorovje, nahajajoče se v turški oblasti. — Kakor zemljepisno tako se nahaja ta del tudi narodnostno v obmejnem ozemlju. Tu se stikajo nič manj kot štirje narodni predeli: na jugu odtoč bivaajo Arabci, na severovzhodu Turki. Vse te štiri skupine pa so med seboj zelo pomešane, kakor je t ov Orijentu običajno in taka narodna pomešanost je značilna tudi za mosulsko okrožje. Po pihih statističnih podatkih, ki so na razpolago, pa nimajo niti Turki, niti Arabci absolutne večine, marveč se more govoriti kvečjemu o relativni večini, ki bi jo pa imeli — Kurdi, divje, krvoločno ljudstvo, ki je le deloma mohamedanske vere, a jim je po pokolenju tako tuje kakor Arabcem.

Naposled pa gre pri vprašanju Mosula še za mnogo več nego so pravde za narodnost prebivalstva. Gre za petrolejske vrelce, ki se nahajajo ravno tu v velikanskih množinah. Teh pa si Angličani ne dajo izpuliti iz roke, kajti drugače bi se za Mosul že davno pobotali, tako kakor so se Francozi pobotali za Kilikijo in drugo.

Samo s svojimi silami goji zemlja ameh, ki je v cvetju.

Ne boj se nikoli hipov, — tako poje glas večnosti.

Podpisani prosil, če bi bilo mogoče poiskati v Severni Ameriki nekoga FRANCA BEVC ali njegovo ženo Karolino, roj. Zorko. Kdaj in kje je Beve rojen, ni znano, gospa Beve je rojena v Mrzlem polju, občina Jurklošter, Štajersko. Če se najde, se prosil za naslov od njega. Z rojajskim pozdravom Franz Elis, Post König Ludwig, Heinrichstrasse Nr. 95, Westfalen, Germany. (3-5-3)

Doctor Moy is successful in curing... Doctor JIM FUEY MOY 222 GRANT STREET PITTSBURGH, PA.

V avtomobilu v Rim.

Dve Angležini, neka plemkinja in neka znamenita gledališka igralka, sta te dni po drzni avtomobilski vožnji dospeli v Rim in bili sprejeti pri papežu v avdijenci. Njuno vozilo je bil dvosedezni avto, ki ga je vodila plemkinja — markizeza of Queensberry. Izhodna točka njunega potovanja je bila Boulogne sur Mer. Od tu je šla pot preko Pariza, — kjer sta vozili sicer na napačni strani, a je policija zatisnila eno oko. — Neslalec od Nizze sta izgubili signalno napravo ter sta si zaenkrat pomagali na ta način, da je igralka — miss Irena Richards — vselej, kadar sta se vozili skozi kak kraj, tulila, kolikor so ji dopuščale moči. Povožili nista nikogar, a ljudje so začudeni strmeli za malim vozilom in bili očividno prepričani, da sta potovalki blazni.

Kočljivejši je postal položaj v Tortoni, kjer sta povožili debelega možakarja. Sicer se ni bogve kaj poškočeval, a prebivalci bi bili potnici napadli, ako jo ne bi s svojim vozilom naglo odkurili. Sploh sta bili avtomobilistini pogosto v nevarnosti pred napadi, ker sta vozili po prepovedanih cestah. Na prelazu Somma jima je avto občial v blatu ter so ga izvlekli s pomočjo — parne lokomobile. Končno sta po 23dnevni vožnji dospeli v Rim, a petdeset korakov pred njunim hotelom se jima je pripetila zadnja nezgoda: pošel jima je benin. Rimske dame nad smelima potnicema vihaj nosove. Angežini se vrneti v domovino po isti poti.

Price sedivke prihajajo poleti pet k mojemu oknu in odletajo. In žolti listi jesenski, ki nimajo pesmi, frfotajo in padajo vzdihujoč.

O jate drobnih romarjev po svetu, pustite svoje stopinje v mojih besedah.

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to sponlad v stari kraj na obisk ali za stalno, priporočamo, da se odloči za parnik "PARIS", največji in najnovjši parnik francoske parobrodne družbe, ki odpluje iz New Yorka

16. maja 1923.

Ker je železniška zveza preko Francije, Švice in Avstrije zelo izboljšana, je za Jugoslovane potovanje najbolj pripravno po francoski poti, zlasti pa se s parnikom "PARIS" in se pride v devetih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v zasledeno ozemlje, se peljejo iz Pariza naravnost v Trst.

S tem parnikom potuje tedaj tudi naš uradnik, ki bo spremljal potnike do Ljubljane, in bo pazil tudi na prtljago, da bo šla naprej vedno z istim vlakom, kot potniki.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni na tem parniku v kabinah po 2-4 v eni kabini; kdor želi potovati takrat na tem parniku, naj nam dopiše čim prej \$10.00 are za III. razred in \$50 za drugi razred, da mu preskrbimo dobro kabino že sedaj, da ne bodo boljši prostori vsi oddani.

Frank Sakser State Bank New York, N. Y.

Knjiga za dolge zimske večere.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, žale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga še danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 22 Cortlandt St., New York

Dobe se tudi pri nastopnikih Glas Naroda.

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

39

(Nadaljevanje.)

Binet bi se skoro zadavil nad pijačo, katero je ravno kar požiral. Gledišče Feydau je bila nekaka provincijalna Comedie Francaise. Veliki Fleury je igral tam pred poslušalstvom, ki je bilo prav tako kritično kot katerikoli drugo v Franciji. Že sama misel na Redon mu je povzročala krče v želodecu, tako nevarno ambiciozna se mu je zdelala. Redon pa je pomenjal le misteriozno gledišče v primeri z Nantesom. In ta mladici, katerega je pobral slučajno pred tremi tedni in ki se je v tem času izpremenil iz provincijalne odvetnika v avtorja in igralca, si je drznil govoriti o Nantes in gledišču Feydau ne da bi izpremenil barvo svojega obraza.

— Zakaj pa ne Pariz ter Comedie Francaise? — se je rogala Binet, ko je zopet prišel k sapi.

— To lahko pride pozneje, — se je glasil nesramni odgovor. — Meni se zdi, da ste precej pili, prijatelj moj.

Andre-Louis pa je nemoteno obrazložil načrt, katerega je izdelal v svojem duhu. Fougeray naj bi bilo vežbališče za Redon in Redon za Nantes. Ostali naj bi v Redonu toliko časa, dokler bise ne izplačalo ostati tam in med tem časom naj bi skušali izpopolniti se. Družbo naj bi se izpopolnilo s tremi ali štirimi nadarjenimi igralci. On sam bo napisal par novih iger.

— O Parizu bomo govorili, ko bomo završili v Nantesu, — je končal, — prav kot se bomo odločili glede Nantesa po našem uspehu v Redonu.

Zgovornost, katero je pokazal, je popolnoma porazila Bineta. Izgledi, katere je razkril Skaramuš, so bili naravnost upijanjiljivi in konečno je Binet izjavil, da bo razmišljal o čeli stvari.

— Redon nam bo pokazal pot, — je rekel Andre-Louis, — in jaz ne dvomim niti malo, kakšno pot nam bo pokazal.

Veliki doživljaj v Redonu je postal s tem brezpomemben. Mesto da bi predstavljal velikansko podjetje je postal le priprava za še večje. V svoji trenutni razigranosti je poklical Binet nadaljnjo steklenico Volnay-a. Skaramuš je čakal, dokler ni bil zamašek od stranjen.

— Stvar je mogoča, — je rekel ter držal svojo čašo proti luči, — dokler ostanem jaz pri vas.

— Gotovo, moj dragi Skaramuš, gotovo. Najino slučajno srečanje je pomenjalo sreča za naju oba.

— Za naju oba, — je povdaril Skaramuš, — hotel sem, da se izrazite na tak način. To pa raditega, ker mislim, da me še ne boste izročili policiji.

— Kako bi mogel misliti jaz na tako stvar! Moj dragi Skaramuš, vi me silite v smeh. Prosim vas, da nikdar več ne namignete na mali dovtip, katerega sem si privoščil.

— Vse je pozabljeno, — je rekel Andre-Louis, — sedaj pa na preostali del mojega predloga. Če bom postal graditelj vaše sreče, če jo bom zgradil tako kot nameravam, hočem v isti meri postati graditelj svoje lastne.

— V isti meri? — je rekel Binet ter namršil obrvi.

— V isti meri. Od danes naprej bova vodila zadeve kompanije na primeren način in držala knjige, iz katerih bodo razvidni izdatki in dohodki.

— Jaz sem umetnik, — je rekel Binet s ponosom, — jaz nisem trgovec.

— Vendar pa obstaja trgovska plat vaše umetnosti in to je treba voditi na trgovski način. O vsem tem sem razmišljal na ko rist vas samega. Ne bom vas nadlegoval s podrobnostmi, ki bi lahko ovirale primerno izvrševanje vaše umetnosti. Ni vam treba reči drugega kot da ali ne k mojemu predlogu.

— In kakšen je ta predlog?

— Da me proglasite družabnikom, z enakim deležem pri dobičkih družbe.

Veliko lice Bineta je postalo naenkrat blede in njegove majhne oči so se razširile. Nato pa je eksplodiral.

— Vi ste seveda blazni, da mi stavljate tak predlog.

— Ina svoje slabe strani, kar priznavam. Te pa bom skušal deloma odstraniti. Obvezujem se, da bom igral Skaramuša ter pisal prizore brezplačno in brez vsake nagrade z izjemo polovičnega deleža, ki ga bom dobival kot družabnik.

Binet seveda ni mogel ničesar drugega kot odkloniti predlog.

— V takem slučaju, prijatelj moj, — je rekel Skaramuš, — bova takoj pretrgala vse stike. Jutri se bom poslovil od vas, čeprav nerad.

Binet je prišel divjati. Govoril je o nevhvalečnosti ter tudi nekaj namigaval o policiji, čeprav je preje obljubil, da ne bo tega nikdar več storil.

— Kar se tiče tega, lahko storite kot hočete. Igrajte ulogo informanta, ovaduha. Pomislite pa, da boste s tem oropani moja službe in da niste brez mene nič, — prav kot niste bili nič predno sem se vam pridružil.

Binet se ni brigal za posledice. Vrag naj vzame posledice. Pokazati hoče temu provincijalnemu odvetniku, da ni Binet mož, s katerim se je lahko šaliti.

Skaramuš je vstal.

— Dobro, — je rekel, napol brezbržno in napol resignirano, — prav kot želite. Predno pa nastopite, prespite celo zadevo. V hladni luči jutra boste najbrž videli oba predloga v pravem razmerju. Moj predlog pomenja srečo za naju oba. Lahko noč, gospod Binet. Bog daj, da se boste pametno odločili.

Sklep Bineta je bil seveda edini, ki je bil mogoč vspričo neizprosnega stališča Andre-Louisa. Seveda so se vršila še nadaljnja pogajanja, tekom katerih je pokazal Binet prenesotljive kakovosti trgovca, katerih bi človek ne pripisoval človeku, ki je trdil, da je izključno umetnik.

Konec koncev je bila stvar uravnana in uspeh je bil sporočen celi družbi.

Kmalu je prišla cela družba pod upliv novega mojstra in gospodarja, vspričo katerega je postal Binet neznan.

Edino izjemo je predstavljala Klimenta. Neprestano omalovaževanje, katero je kazal Andre-Louis napram njej, je vzbudilo v njej malicioznost, ki je postajala vedno večja. Večkrat se je prefrlala glede tega s svojim očetom, odkar je bilo ustanovljeno novo družabništvo. Ob neki priliki je izgubila vso zmernost ter ga imenovala belaka, nakar je izgubil njen oče vso zmernost ter jo oklofufal. Raditega je bila še bolj jezna na Skaramuša. Iskala je priliki, da se osveti, a takih prilik je bilo malo. Skaramuš je bil preveč zaposlen ravno tedaj. Tekom tedna priprav v Fourgeay so ga

redkokedaj videli, razven pri predstavah in ko so prišli v Redon je stekal kot veter med glediščem in gostilno.

Pokus v Redonu se je obnesel od prvega pričetka. Ves navdušen od tega uspeha je Andre-Louis podvojil svoje delo ter delal noč in dan tekom meseca, ko so ostali v tem živahnem majhnem mestecu. Čas je bil dobro izbran, kajti ravno takrat je bila na višku trgovina s kostanji, koje središče je Redon. Vsako popoldne je bilo gledišče natlačeno polno. Slava gledališke družbe se je medtem že razširila, kajti raznesli so jo prodajalci kostanja, ki so prihajali v gledišče tudi z bolj oddaljenih vasi. Vsaki teden je pripravil Andre-Louis nov scenarij, da bi ne opešal obisk gledališča. Napisal je v celem tri scenarije in kupčija je bila izvanredno dobra. Brigal se je tudi za obleke igralcev, ki so nujno potrebovale nadomestil in izboljšanja. Sprejel je tudi v službo par novih igralcev in cela družba je bila srečna, seveda z izjemo Klimenta. Prenehala je sicer režati na Skaramuša, kajti prišla je do spoznanja, da s tem ničesar ne opravi, a jezna je bila nanj v vedno večji meri in na vsak način je morala najti sredstvo, da da duška svojim čustvom.

(Dalje prihodajti.)

Janko J. Srimieck:

V tretjem letu.

— No, Francek, daj, molila bova.

— Da-a, mama, če ne predolgo!

— Ne, nič dolgo, skoro bova gotova. Daj roko, da se prekrizava.

— Samo očenaš in čiščenarijo —

— Ampak mene zebe, mamica.

— Le lepo k meni se stisni — tu pod ruto — tu je toplo — In odejo bova potegnila malo višje —

— Pa bo vas zebljo, mama. — Zakaj niste zakurili? — Tako kašljate —

— Nič ne bo mrzlo — če boš priden in lepo molil. — V imenu Boga Očeta —

— V imenu Boga Očeta —

— In Sina —

— In Sina —

— In Svetega Duha —

— In svetega Duha — Amen.

— Vidiš, nožice imaš vse trde, Francek, ker me ne ubogáš. — V raztrganih copaticah hodiš venkaj v sneg —

— Pa sva sankala s Pepetom, mama! Medenov Pepe ima takoj lepe sančice —

— Oče naš, kateri si v nebesih —

— Mama, pa mi bodo prinesli ata šišemčke? —

— Seveda bodo! Nove. In hlačke in sukunjice tudi. — No — kateri si v nebesih —

— v nebesih —

— Posvečeno bodi Tvoje ime... nas hudega —

— Bi pa kupili —

— Nimamo denarja — Poslušaj in pazi, Francek — Angeliček varuh bo jokal — Odpusti nam naše dolge —

— naše dolge! — Kaj pa so to dolgovi, mama? —

— Nič, Francek — Moli! —

— Mama —?

— Če je kdo kaj dolžan, Francek, — če kupi, pa ne plača —

— Kaj smo mi tudi dolžni? —

— Tudi... Kakor tudi mi odpustamo —

— kakor tudi mi odpustamo... Mama, zakaj ni pa niste kupili oni dan klobuka pri Pogačnikovih? —

— Zato, ker so rekli, da ne majo več na upanje! Da moramo prej plačati. —

— Kaj je to: upanje? —

— Tega ti ne razumeš! — Ata bodo pršli, pa prineso vinarje in Tone tudi in Lojze! —

— Pa še veliko, kaj ne? —

— Bodo, bodo —!

— Tako, da boste vse plačali. Potlej bodo pa morali dati klobuk pri Pogačnikovih! —

— Da, da! —

— In nas ne vpelji v skušnjava... Mama, kaj so pa hoteli oni dan stric Jože, ko so rekli, da pojditte ž njimi spat? —

— Nič — pijani so bili —

— Aha, zato so pa potem bili hudi, ker niste hoteli. —

— Moli... Temveč reši... —

— In v cerkev pojdem z atom? —

— Pojdeš! — Posvečeno bodi Tvoje ime —

— Kaj so ata sedaj daleč, mama? —

— Daleč — daleč —

— Aj, že vem — na Rusovskem. Lojze in Tone pa Taljane strejljata —

— Da, Francek, da — Pridi k nam Tvoje kraljestvo —

— Tvoje kraljestvo —

— Zgodi se —

— Zakaj so pa rekli stric Jože, da vas bodo iz hiše na cesto vrgli, mama — "kam v sneg" — so kričali — "in na gimo" — Kaj veste, mama? —

— Ne, ne vem, sinko — In nič ne bodo — le brez skrbi bodi —

— Pa so mene udarili in parkrat so rekli —

— Nič ne maraj, Francek — Tvoja volja kakor v nebesih —

— kakor v nebesih —

— Tako na zemlji —

— zemlji —

— Daj nam danes —

— naš vsakdanji kruh — Jaz sem tako lačen, mamica —

— Saj nisi, Francek, saj si jedel popoldne in večerjal si —

— In vi ste tudi lačni, mama, dobro vem — Kaj mislite, da nisem slišal, ko ste popoldne rekli Tomaževci teti, da že od sinoči niste imeli ničesar v ustih — Mama? —

— Seveda sem rekla —

— Pa so rekli Tomaževa teta, da ne bo naših ateja in Lojza in Tone nikoli več domov — so dejali, da so umrli na vojski — Kaj je res, mama —?

— Oj, Francek, Francek moj! —

— Zakaj jokate, mama? —

— Nič — amo tako — Križ narediva, Francek —

— Čiščenarije ne bova molila? —

— Ne, novej ne! Jutri! —

— svetega Duha —

— Amen —

Po lozanski konferenci.

Angleški delegati so iz Lozane odpotovali. Tako zavezniški kakor Turki so v zadnjem hipu vsak nekaj odnehali in so se n. pr. glede pripadnosti Mosula zedinili na to, da naj se to vprašanje uredi potgm posebne pogodbe med Turčijo in Anglijo tekom enega leta.

Turki so priznali tudi svobodo morskih ožin. Velike diference pa obstajajo še glede raznih gospodarskih vprašanj. Tako n. pr. zavezniški zahtevajo, da naj se vsa podjetja, v katerih je vložen poleg turškega tudi inozemski kapital, priznajo kot inozemska in da se priznajo tudi vse tozadevne koncesije, kar Turki odklanjajo. Sicer so Angleži izjavili, da ničesar več ne popustijo, vendar pa

— Kaj je to: upanje? —

— Tega ti ne razumeš! — Ata bodo pršli, pa prineso vinarje in Tone tudi in Lojze! —

— Pa še veliko, kaj ne? —

— Bodo, bodo —!

— Tako, da boste vse plačali. Potlej bodo pa morali dati klobuk pri Pogačnikovih! —

— Da, da! —

— In nas ne vpelji v skušnjava... Mama, kaj so pa hoteli oni dan stric Jože, ko so rekli, da pojditte ž njimi spat? —

— Nič — pijani so bili —

— Aha, zato so pa potem bili hudi, ker niste hoteli. —

— Moli... Temveč reši... —

— In v cerkev pojdem z atom? —

— Pojdeš! — Posvečeno bodi Tvoje ime —

— Kaj so ata sedaj daleč, mama? —

— Daleč — daleč —

— Aj, že vem — na Rusovskem. Lojze in Tone pa Taljane strejljata —

— Da, Francek, da — Pridi k nam Tvoje kraljestvo —

— Tvoje kraljestvo —

— Zgodi se —

— Zakaj so pa rekli stric Jože, da vas bodo iz hiše na cesto vrgli, mama — "kam v sneg" — so kričali — "in na gimo" — Kaj veste, mama? —

— Ne, ne vem, sinko — In nič ne bodo — le brez skrbi bodi —

— Pa so mene udarili in parkrat so rekli —

diplomatski krogi ne verjamejo, da je izrečena zadnja beseda in upajo, da se pogajanja v glednem času zopet obnovijo. V Angliji sami ni razpoloženja za to, da bi se stvar rešila z orožjem, tem manj, ker je Francija odkrito izjavila, da sklene, če potreba, s Turčijo separatno pogodbo.

Masaryk bo šel na otok Capri.

V teku meseca marca odpotuje predsednik češkoslovaške republike Masaryk na otok Capri na odidih. Kakor znano, je bival predsednik Masaryk tudi lani na Capri kot rekonvalescent po težki bolezni. (Otok Capri se nahaja vnapoljskem zalivu.)

NAZANILLO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glasa Naroda" v državi Pennsylvania naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Upravništvo Glasa Naroda.

ZASTAVE!

Najnovejša zastave, bandera, regalije prodaja sed 15 let Vaš rojak, plite mu po načrte na naslov: IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Harmonike

Ako želite imeti res dobro in trpešno slovensko, nemško ali kromatično harmoniko, obrnite se na znano trdvo za pojanilo ali pa pridite osebno.

LUBASOVE

Harmonike vseh vrst imam tudi v zalogi in sem sedaj edini zastopnik te Plite po cenik.

Se vam uljudno priporočam.

Anton Mervar

621 St. Clair Avenue Cleveland, O.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

VELIKE važnosti za potnika je, da je natanko poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh, ki so v zvezi s potovanjem. Vseled dolgoletne izkušnje nam je mogoče o vsem tem dati točna pojasnila. Priporočamo vedno tudi samo najboljše parnike, ki imajo kabine v III. razredu.

Ako ste se namenili potovati v stari kraj, nam pišite: ker bo to v Vašo korist.

Tudi oni, ki še niso ameriški državljani, smejo potovati v stari kraj na obisk in jim je dovoljeno vrniti se. Na željo dajemo vsakemu tozadevna pojasnila.

Kdor želi dobiti soročnike ali znanec iz starega kraja, naj nam piše za navodila, kajti število prijateljev je omejeno.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu Jadranska banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank

62 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z naveti kako postati ameriški državljani.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:
Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODANJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državljankega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, \$1.50
cena s poštnino

Slovenic Publishing Company
62 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

7. marca: Pres. Polk, Cherbourg; Taormina, Genoa; Paris, Havre; Antonia, Cherbourg.
8. marca: Chicago, Havre; Baern, Hamburg.
10. marca: Majestic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen; Tyrrhenia, Cherbourg in Hamburg.
14. marca: Orbita, Cherbourg in Hamburg; France, Havre; Pres. Garfield, Cherbourg; York, Bremen.
15. marca: Mount Clay, Hamburg; Manchuria, Cherbourg in Hamburg.
17. marca: Pres. Wilson, Trst; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Noordam, Boulogne in Rotterdam; Finland, Cherbourg in Antverp.
20. marca: Aquitania, Cherbourg.
21. marca: America, Genoa; Canopic, Cherbourg in Antverp; Hannover, Bremen.
22. marca: Zealand, Cherbourg in Antverp; Thuringia, Hamburg.
24. marca: New Amsterdam, Boulogne in Rotterdam; Albion, Cherbourg in Hamburg; Pres. Arthur, Cherbourg in Bremen.
7. marca: Lapland, Cherbourg in Antverp.
28. marca: Paris, Havre; Hannover, Bremen; Samand, Hamburg; Pres. Monroe, Cherbourg.
9. marca: Rouillon, Havre; Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Mount Carroll, Hamburg.
11. marca: Majestic, Cherbourg; Volendam, Boulogne in Rotterdam; Ora, Cherbourg in Hamburg; Reliance, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Pres. Fillmore, Cherbourg in Hamburg.
1. aprila: Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Pres. Von Buren, Cherbourg; Seiditz, Bremen.
5. aprila: Minnekabha, Hamburg; Hansa, Hamburg; Ausonia, Cherbourg.
7. aprila: Olympic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; Finland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.
10. aprila: Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Bremen.
11. aprila: Pres. Polk, Cherbourg.
12. aprila: Mount Clinton, Hamburg.
15. aprila: Iluminio, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen; Orduña, Cherbourg in Hamburg; Volendam, Boulogne in Rotterdam; Lafayette, Havre; Albatra, Cherbourg.
17. mauretanija: Mauretania, Cherbourg; Chicago, Havre.
18. aprila: France, Havre; York, Bremen; Pres. Garfield, Cherbourg; Belgenland, Cherbourg; Tyrrhenia, Cherbourg in Hamburg.
19. aprila: Taormina, Genoa; Manchuria, Hamburg; Bayern, Hamburg.
21. aprila: Majestic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Antonia, Cherbourg.
23. aprila: Bremen, Bremen.
24. aprila: Berengaria, Cherbourg; Canopic, Bremen.
25. aprila: Paris, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Adams, Cherbourg.
26. aprila: Mount Clay, Hamburg; Finland, Cherbourg.
28. aprila: Olympic, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne; Rochambeau, Havre; President Arthur, Cherbourg; Albania, Cherbourg in Hamburg.
1. maja: Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg.
2. maja: Lapland, Cherbourg; America, Genoa.

CUNARD ANCHOR Bodite za VELIKONOC v JUGOSLAVIJI

Krasna prilika za potovanje z enim najhitrejših in največjih parobrodov

Odpuje iz New Yorka

AQUITANIA 45,647 ton 20. marca

(Via CHERBOURG)

Na domačem pragu ste v osmih dneh.

Udobnost, hrana, postrežba nenadkriljiva. Preskrbite si že sedaj prostor.

Vsled posebne odredbe se boste vozili brez skrbi do vaše hiše. Za navodila, ceno itd. vprašajte pri kate- rikoll agentu.

CUNARD LINE
25 Broadway, New York

French Line